

ERŐSVÁR

MIGHTY FORTRESS

XVII. Évfolyam

PITTSBURGH 7, PA., 1948 MÁRCIUS

3-ik Szám

GOLGOTHA — 1848 — HUSVÉT

A magyar szabadságharc százéves emlék ünnepei, mintha külsejében is szeretnének valamit elmondani azzal a ténnyel, hogy a golgothai kereszt árnyékában érkeznek el a százados fordulóhoz. Mintha Isten kegyelmes uja mutatná a magyar népnek, hogy a szabadság igazi értelme a nagypénteki kereszt tövéből fejlődhet csak a husvétii diadalmas feltámadás örökérvényű eredményeihez. Hiszen az egyes ember utja megsokszorozva a nemzetek utjává válik.

A golgothai kereszt tövében mindig embereket látunk. Az isteni megváltást nem is lehet teljesebben kifejezésre juttatni, mint ezzel a képpel. A Megváltó, emberek megmentéséért ment a halálra. A megváltás műve emberekért történt; egyesekért, nemzetekért és az egész világért. Joggal huzódik tehát a szabadulását kereső magyar nép is a golgothai kereszt árnyékába. Más helyre nem is mehet. Krisztus nélkül hiába huzódna fájdalmával bármilyen erős szikla tövébe, vigasztalan maradna.

Az ezeréves magyar mult százados mérkőzései éppen célkitűzéseiben kerülnek közel a krisztusi eszmékhez. A magyarság küzdelme sohase volt sem hatalmi vágytól sem bosszútól táplálva, hanem alkotmányos szabadságért és az állami lét védelmében. A Negyvennyolcas szabadságharc kibontott zászlaja is olyan eszmékért folyt, amelyek a krisztusi igazság fényében is megállják a helyüket. Ezért is lehetett maradandó a cél és aktuális száz esztendő lassu fejlődése után is.

„Aktuális” pedig azért maradt, mert ma se beszélhetünk a kivivott szabadság diadaláról. Nem addig, amíg akár az eszme, akár a politikai irány utját nem a belső meggyőződés és szabad akarat szabja meg. Nem addig, amíg a magyarság életét nem saját népének közakarata állapítja meg. Nem addig, amíg a magyar evangéliomi igehirdetést is némaságra kényszeríti a cenzúra.

A magyarszabadság igazi utjának a golgothai keresztől kell kiindulnia, ahol Istennel

és embertársaikkal megbékült és kiengesztelődött emberek születnek. Az újaszületett emberben halottá kell válnia a bosszúnak és a hatalmi vágnak s helyette a szolgálat lelke és a testvéri segítőkészség szeretetének kell feszítő erővé válni. Ilyen lelkület mellett a magyarság számára a legfelségesebb hivatás várakozhat, mert maga is eszközévé lehet annak a kibékülésnek, mely két világnézet között feszül kitörni kész keserőséggel.

A magyarhoni magyarságnak a golgothai kibékülés gyermekeivé kell válni, ha ennek a történelmi hivatásnak; a népek kiengesztelődésének eszközévé akar felmagasztosulni. Sohase volt igazabb, mint ma az a megállapítás, hogy Magyarország Kelet és Nyugat hidja, ahol a találkozásból béke vagy háboru születhet.

Krisztust követőknek maguknak is keresztet kell vállalniok. A magyar élet vállaira Isten tetszése sajátos keresztet juttatott, a keresztnek örök céljával: a békességhez és szabadsághoz való eljutatásért.

Uj század hajnalán a magyar szabadságharc kibővült célt írhatna zászlajára: Kelet s Nyugat kibékülésének gondolatát. A nagynak látó feladat csak addig lehetetlen, amíg Istent

számításon kívül hagyjuk. Istennel judea legkissebb városa a Megváltó bölcsőjét ringató várossá válhatott.

A husvéti feltámadás diadala is emberileg a legnagyobb reményteleségből született. Krisztust megfeszítették és sirba tették. És Isten mégis akkor adta mindannyiunknak az örök élet diadalát. Feszítse Nyugat méltatlan kereszttyénsége újból keresztre Krisztust, fektesse sirjába Kelet a Megváltót, Isten Fia mégis álhatatosan fogja hirdetni, hogy az elveszettekért jött, hogy életünk legyen.

Életre éppen a halottaknak van szükségük, gyógyulásra éppen a betegeknek, szabadságra az elnyomottaknak, husvét győzelmére minden léleknek.

A magyar életbe különösen fonódik egybe a golgothai kereszt, a szabadságharc és husvéti élet vágya. Nem lehet a magyarság életét az önzés kicsi korlátai közé szorítani, ha krisztusi megvilágításban keresi boldogulását. Emlékeznie kell a legnehezebb isteni paradoxra: Ha valaki megakarja találni az életét, elvesziti azt. S Isten népének csakis egy ilyen önmagát odaadó, a küzdelmek hevében önmagát felejtő célkitűzéssel kell a husvét diadalért szabadságharcot vívnia.

Istennel együtt harcolt küzdelemben nem lehet kétséges a végső győzelem. Ei ne eressze Isten kezét a béke diadaláért küzdő magyarság.

Brachna.

Szabad a sajtó....

Ha tudnám, hogy a hazának nem lesz rám szüksége, — szívembe mártanám kardomat s úgy írnam le haldokolva piros véremmel e szavakat, hogy itt álljanak a piros betűk, mint a szabadság hajnalsugara.

(Petőfi naplójából, 1848. március 15.)

*

Két angol utazó érkezett március 15-én városunkba. Ezek Palermóban voltak, mikor a forradalom ott kiűtött. Békeszerető lordok lévén, onnan rögtön elindultak Majlandba. Amint odaértek, kiűt a forradalom. Innen szintén tovább kelve, utaznak Párisba. Alig vannak ott egy hétig, kiűt a forradalom. Itt ismét felpakolnak, mennek Münchenbe, alig szállnak le a kocsiról, kiűt a forradalom. Rohannak Bécsbe, itt végig sem mennek még a városon, már áll a forradalom. Végre is Pestre kergeti őket a sors, de amint lábaikat kiteszik, itt is kiűt a forradalom. Így ezek mindenütt magukkal vitték a forradalmat. Csak odább, odább még uraim! Itt meg ne állapodjanak, menjenek, járják be az egész világot.

(“Életképek”, 1848. március 23.)

EGYETEMES HIREK MAGYARHONBÓL

Laikus munkások fokozottab munkábaállítása lépett előtérbe a magyar evangélikus egyházban. Egyre több helyen szervezik meg az u. n. örálló-mozgalmat. Egyházukért és gyülekezetükért felelősséget érző hivek segítenek a lelkésznek abban, hogy vállalt körzetükben — szórványban és városokban — a hiveket látogatják, lelkiekben irányítják. A lelkészek munkabeosztásának tulzsufolttsága s a hivek lelki éhsége kiált a laikus munkások után.

*

Püspöki keresztet adományozott az amerikai bethlehemben az amerikai magyar evangélikus lelkészi kör és a bethlehemi vend missziós egyelet a bányai evangélikus egyházkerületnek. Az októberben megtartott kerületi gyűlés köszönetét fejezte ki a megtisztelő ajándékért s azt viselés végett átadta D. Ordass Lajos bányakerületi püspöknek, aki a keresztet első nyilvános alkalommal D. Dr. Raffay Sándor püspök temetésén hordta.

*

Konferenciák ideje volt az elmúlt nyári és őszi évad a magyar evangélikusság számára. Hónapokon keresztül egymást váltották a különböző evangélizáló konferenciák, amelyek legnagyobbbrészt egyhetes alkalmak voltak. Külön volt férfiaknak, asszonyoknak, leányoknak, fiuknak, diákoknak, földmives-ifjaknak, pedagógusoknak, lelkészeknek, vasárnapi iskolai vezetőknek, népfőiskolásoknak, egyetemistáknak, stb. A legtöbb konferencia a Balaton melletti Gyenesdiáson volt az u. n. Kapernaum evangélikus konferenciázó telepen, de ezen kívül ország-szerte igen sok helyen. A legtöbb konferenciának rendezője az Evangélikus Evangélizáció munkaközössége volt, de számos konferenciát rendezett a dunántúli missziói hivatal, a Fébé diakonisszaegyesület, az Országos Luther Szövetség, a KIE evangélikus ága is. A konferenciák résztvevői 30 és 400 között mozogtak.

*

Finnek a magyar evangélikusokról. A finn Sana nemrég megjelent számában Magyarországról érkező hírekről számol be. Az ismeretlen cikkíró cikke bevezetésében beszámol arról, hogy örömmel tapasztalhattak a magyarul tudó finnek, hogy a magyar evangélikus sajtóban szinte rendszeresen közöltek finn tárgy elbeszéléseket, cikkeket. E cikkeket a Finnországban járt lelkészek irták nagyobbbrészt. Így többek között Podmaniczky Pál professzor, Dedinszky Gyula, Csepregi Béla és Koren Emil lelkészek. Az így megjelenő cikkek — írja a Sana — mindig egy-egy kis északi szellőt vittek le a déli testvérek földjére.

Rátér a lap Koren Emil lelkész szorgalmas munkásságára. Igen nagyra értékeli azt a leg-

ujabb vállalkozását Koren lelkésznek, mely Pietila professzor Dogmatikájának magyarra való fordítását célozza. Kiemeli Zaszkaliczky Pál esperes fordítását is, mely Alanen professzor egyik munkájára "Luther és a lelkiismeret"-re esett. Boldogan állapítja meg a cikkíró cikke végén, hogy ezek a Magyarországból kapott hírek arról győzik meg őt és vele együtt az összes finneket, hogy vannak még a finn ügyért dobogó és lelkesedő szívek.

*

Ünnepélyesen meleg szeretettel avatta fel a budapesti theológia akadémia **tiszteletbeli professzorát Visser't Hooft lelkészt**, az Egyházak Világtanácsának főtitkárát, a Világszövetség elnökét december hó 10.-én a theológia akadémia disztermében. Az evangélikus egyház vezetői Ordass Lajos püspök, Radvánszky Albert egyetemes felügyelő, a református konvent elnökségét Balogh Jenő dr., Ravasz László dr. képviselték, megjelentek a baptista, görögkeleti egyházak egyetemek képviselői, ezenkívül Kuyper Katalin, továbbá Hooft, Hollandia követe feleségével. Az üdvözlések után Visser't Hooft tartotta meg az Egyházak Világtanácsáról székfoglaló tanári előadását.

*

Mennyi a kenyérhiány? A kenyérgabona-termés ebben az évben alig haladta meg a 14 millió mázsát. Az őstermelő lakosság fejadag-szerű igénye 10 millió mázsa az ellátlan lakosság szükséglete meghaladja a 4 millió mázsát, ehhez járul a 3 és fél millió mázsás vetőmag-szükséglet. A teljes szükséglet 18 millió mázsához jár közel. Ebben a gazdasági évben mintegy 3 és fél millió mázsa kenyérgabonahiány pótlásáról kell gondoskodni.

*

Ravasz László mondotta: A magyar református egyház olyan pontra érkezett, ahol tájékozódnia kell. Jobbra menjen vagy balra, kérdezi tőle a politikai élet. Kelet vagy Nyugat felé tájékozódjék, tudakolja a világpolitika. Kelet és Nyugat nagy kérdésében elevelelendésünk most és itt megmondja nekünk, mit kell cselekednünk. Keleti missziókat csak akkor teljesíthetjük, ha zavartalan és teljes Nyugattal való kapcsolatunk s Nyugattal való kapcsolatunk csak akkor teljes és egészséges, ha hiven és önfeláldozóan végezzük keleti missziókat. A Dunát egyik királyunk IV. Béla az ellenmondások vizének, aqua contradictionisnak nevezte. Nyugat és Kelet ellenmondása, a délkelet európai államok örök tusája oldódik fel egy olyan együttműködés gondolatában, amely nem impériumot keres, hanem szolgálatot: nem propagandát, hanem missziót. Egyik ut jobbra, a másik balra vezet. Egyik Nyugat a másik Kelet felé tart. A mi irányunk: Felfelé!

KOSSUTH

Háromszáz évig várt rád nemzedet —
Nemrég jövel s több század életed.
Atyád a nép volt, nevelőd a vész,
Vész karja a legjobb baráti kéz.
Véres pallos függ álmaid felett,
De egy nemzet, ki őrzi életedet.
Szónok, kitől a zsarnok vére fagy,
Rákóczi égből kitört lelke vagy.
Hullám, mit a vértenger felvetett,
Hogy elmerítsd, vagy vidd fel népedet.

Mi a szabadság? Isten szép ege
S lelked e kinyilt égnek gyermeke.
Börtönben láttad első sugarát,
Rabtársul ott találtad a hazát.
S e két rabtestvér szenvedése nagy —
Sok százados fájdalmak ajka vagy,
Szellő, patak, villám, tenger vihar,
Hogy sír a lélek, sír rá a magyar.

Beszélj, beszélj, e nemzet téged ért,
Ad életet, vért minden hangodért.
Előre új Washington! ez neved,
Vidd a szabad világba nemzedet,
Kezedben van minden nép zászlaja,
Utánad megy, mint árnyad, a haza.
Törd össze a zsarnokság láncait,
Emeld fel a népek szent trónjait;
Teremts egy új kort, új hazát nekünk —
Benned lesz halhatatlan nemzetünk.

Ha lesz egy nap, hol millió szemek,
Mind egy szívből egy könnyet ejtenek,
Ha lesz egy sír, hol reményt nem lelünk,
Hisz életed örökké kell nekünk —
Emléked egy hazának fénye lesz,
Soká mondjuk: Kossuthnak lelke ez!

Jámbor Pál (Hiador)

A mi forradalmunk Pesten, március 15.-én, nem vérontás volt, hanem egy szép ünnep, a szabadság ünnepe; ezerek, meg ezerek csoportok össze Isten ege alá, ezerek és ezerek emelték égisz kezeiket s egy szívvel, szájjal mondták Petőfi Sándor után az eskü szavait:

A magyarok Istenére esküszünk,
esküszünk, hogy rabok tovább
nem leszünk!

(Arany János: "Nép barátja", 1848. nov. 5.)

*

Borzasztó vasárnapi nép vagyunk! Nekünk mindig ünnepelni kell s ha egyszer nem lesz emberünk, akit megünnepeljünk, majd a holdvilágnak viszünk fáklyászenét és csinálunk kivilágítást. Talán azért vagyunk olyan rongyosak, mert mindig ragyogni akarunk.

(Petőfi Sándor naplójából, 1848. április 19.)

ERŐS VÁR

Official Religious Monthly of the Hungarian Lutheran Churches of America

Az amerikai magyar ág. hitv. ev. egyházak hivatalos lapja.

Editor — Főszerkesztő:

Rev. Gábor Brachna, 3243 W. 98th St., Cleveland 2, O.

Kiadóhivatali vezető:

Rev. Paul Markovits, 161 Hazelwood Ave., Pittsburgh 7, Pa.

Munkatársak: Az amerikai magyar evangélikus lelkészi kar.

Minden cikk, közlemény, valamint minden előfizetés, reklamáció és megrendelés a kiadóhoz küldendő.

Subscription Price: \$1.50. — Előfizetés: \$1.50 egy évre.

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ

Nagytiszteletű Szerkesztő Ur:

A januári számban megjelent: "Gondolkozunk egy kicsit" című közleményhez óhajtjok néhány megjegyzést fűzni — különösképpen Lelkészeinket kérve — annak elolvasására.

Bizonyos szemrehányást éreztem ki a cikkből, mintha egyházi presbitériumaink kerékkötői lennének az egyetemes magyar evangélikus egyházi ügyeknek. Ezt semmiképpen se irom alá, mert jómagam, amióta gyülekezetem életébe bekapcsolódtam, sohasem szüntem meg hangsúlyozni azt, hogy nem élhetünk elszigeteltségben s nekünk igenis közösen kell az amerikai magyar evangélikusság életét szorosabbra fűzni s benne elevenebb kapcsolatokat teremteni.

Konferenciánkon való részvétелеm alkalmával azonban szomorúan kellett megállapítanom, hogy még a kiküldött delegátusok is olyan keveset tudtak az előttük álló kérdésekről, hogy a legtöbb esetben mégcsak a célját sem tudták az összejövételnek. A felelősség tehát elsősorban egyes gyülekezeti vezetőinket s itt elsősorban lelkészeinket terheli, akik nem készítettek elő delegátusaikat a konferencián tárgyalásra kerülő ügyekre.

A másik észrevételelem pedig az, hogy a konferenciái előkészítő bizottságokból a legtöbb esetben hiányoztak presbiteri kiküldötteink. — Amíg tehát a lelkészek tisztában voltak azzal, hogy mit akarnak elfogadtatni, a delegátusok egyáltalán nem voltak tisztába miért kellett egyes dolgokat megszavazniok. Így érthető, hogy azután közös határozataink is eredmény nélkül maradtak, mert a gyülekezetben a lelkészen kívül nem volt, aki az ügyek hátamögé állott volna.

Személyszerint pedig ma is fájdalom, hogy még a konferencián se kaptuk meg azt a hozzászólási jogot, amelyre felhatalmazást kaptunk gyülekezeteinktől. Ez talán elnézés volt, de az igazság az, hogy egy kissé még ma is fáj.

Nekünk egyháztagnak az egyház a legszemélyesebb kérdésünk, hiszen gyermekeinket ott akarjuk az istenfélelem és erkölcsi élet ut-

jára nevelni. Ezen a téren pedig mi szülők és laikusok sokszor jobban ismerjük gyermekeinket, még mint lelkészeink is s örülnénk ha ez a kérdésünk is szívesebb meghallgattatást nyerne.

Végül magának az Erős Várnak is hátrányára rójuk azt, hogy a konferenciái határozatokkal nem foglalkozott olyan mértékben, hogy azt az olvasótábor megérthette volna és magát azokkal azonosíthatta volna.

Ugyancsak őszinte óhajom lenne, ha amerikai magyar evangélikus lelkészeink mindegyikétől olvashatnánk legalább alkalmi cikkeket, ha mást nem akkor legalább prédikációi részleteket, hogy módunk lenne legalább így megismerni őket.

Hozzászólásomnak célja nem hangulatrontás, hanem inkább eleven érdeklődésnek a felébresztése, melyért lelkészeink legalább is annyira felelősek, mint presbitereink. Őszintén örülnénk, ha a tavaszi konferencia tárgyaliról minél előbb hallanánk, hogy helyi gyülekezeteinkben is előkészülhessünk rá.

Tiszteletteljes köszöntéssel,

Márton János,

Cleveland West Side-i Ev. Egyház gondnoka.

(Köszönjük az őszinte bírálatot. Várunk még több hozzászólást. Ugy érezzük Márton Testvérnek igaza van s lelkészeink el fogják olvasni a cikket. Üdv. a Szerkesztő.)

VIRÁGVASÁRNAP

Csak hulljatok virágok, pálmaágak,
csapongjon a pirosszárnyú öröm
s higyjétek, hogy Dávid utóda jön
szabadságszerző győzelmes királynak!

Ő — látja már, hogy messze, mint e felleg,
fekete átkok varjuraja vár
és szárnyra kap s hogy nemsokára már
káromkodnak, akik most énekelnek?

Ő tudja már, hogy egyedül lesz s hitvány,
ijedt szívvel fut szét a sok tanítvány,
nem marad bennünk se remény, se hit —
...S egy fa a messze álmodó erdőbe,
mintha tudná, hogy kereszt lesz belőle,
borzadva rázza a leveleit...

Bódás János

SZÍVES MEGHÍVÁS

A Clevelandi Első Gyülekezet kebelében működő Luther Márton Betegsegélyző és Templom Egylet tagjai sorába hívja Cleveland evangélikus népét. Az Egylet gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 3 órakor a 2830 East Boulevardi Evangélikus Iskolateremben.

IMRE ÉS TÁRSAI

Irtta: Dr. Keken András

MIÉRT NEM TUDOTT ALUDNI "DINKA MAMA"?

Hosszu tervezgetés után, 1937 őszén végre megnyílt a gyermekotthon. Nappalija a régi iskola osztálytermében, két hálója a régi paróchia lelkészi hivatali helyiségeiben nyert elhelyezést, konyhának pedig a fedett folyosó végét rekesztettük el. Hogy honnan került pénz építkezésre, felszerelésre, új ruhákra, teli éléskamrára, arról majd beszélgetünk még.

Október 3-án átjött Szegedről az esperes és felavatta az otthont. Aznap még csak hét apróság feszengett új ruhában a templomban, s játszott bujósdit a paróchia udvarán és kertjében.

A háztartás vezetését és a gyermekek testi gondozását özvegy Török Ferencné kedves hívünk vállalta, — mondanom sem kell talán, hogy teljesen önzetlenül. Kissé idegenes kiejtéssel magyarázta meg a gyerekeknek, hogy az ő neve ezután "Tinka mama" lesz. A gyerekek — fülük után — azonnal el is nevezték "Dinka mamának".

Az első estén boldogan másztak fel otthonunk kis lakói fehér ágyacskáikba, elnyújtóztak a puposra tömött szalmazsákokon s elfáradva a sok új benyomástól, meg az ünnepi vacsorától, nagyon álmos hangon mondták el az esti imádságot. Hamarosan el is aludtak és másnap reggel...

Másnap reggel "Dinka mama" gyűrött, fáradt arccal, álmatlanságtól veres szemekkel kopogtatott be hozzánk s kérdés nélkül kezdte a mondókáját.

"Hát, tiszteletes asszony, nem aludtam én semmit. Az egész éjjel csupa puffogás volt. Hol az egyik, hol a másik gyerek esett le az ágyról. Alig győztem őket visszarakni és vigasztalgatni."

Nosza, gyorsan átmegyünk a gyerekekhez. Éppen reggelinél ülnek. Egykettőre megtudjuk tőlük a szapora potyogás okát. Persze, pupos volt a szalmazsák is, de legfőképpen az volt a bibi, hogy egyiküknek sem volt "gyakorlata" abban, hogyan kell ágyban aludni. A kis K. Palika ugyan azt mondta, hogy egyszer vendégségben volt s akkor ágyban aludt, de a többiek egyöntetűen vallották, hogy ők bizony eddig földön aludtak, ahol nem fenyegette őket a lehuppanás veszélye.

No, majd megszokjátok az ágyban-alvást — mondtuk nekik, s ezzel gyermekotthonunk megkezdte tízéves történelmét.

(Folytatása következik)

VAJON TE TUDSZ-E

(Máté 20:22)

szenvedni: panasz nélkül,
félreérteni: magyarázkodás nélkül,
várakozni: indulatoskodás nélkül,
elhagyatni: anélkül, hogy te elhagynál valakit,
adni: nem kapva semmit,
mellőzést szenvedni: sértődöttség nélkül,
szeretni: miközben téged nem szeretnek,
ügyedet egyedül az Urra bízni,
jutalmat egyedül Tőle várni?

(Central Church News.)

KÖNNYEN A MENNYBE JUTHatsz...

Vagyon nélkül
Egészség nélkül
Hírnév nélkül
Dicsőség nélkül
Kultúra nélkül
Barátok nélkül
Iskolázottság nélkül
Nagy eredmények nélkül
És még ezer más egyéb nélkül
De s o h a nem juthatsz a mennybe
KRISZTUS NÉLKÜL!

(Christian Digest.)

SZIVÉLYES ÉS KÖRÜLTEKINTŐ KISZOLGALÁS

BODNÁR A. LAJOS

TEMETKEZÉSI INTÉZETE

3929 LORAIN AVENUE

MELrose 3075 vagy 3076 Cleveland, Ohio

JAKAB ISTVÁN ÉS TESTVÉREI

A legrégebb magyar temetési intézet
az Egyesült Államokban

8923 Buckeye Road

Washington 4421

11713 Buckeye Road

Cedar 0364

CLEVELAND, OHIO

LUKÁCS ISTVÁN ÉS FIA

TEMETÉS RENDEZŐK

Betegszállítás kórházba éjjel-nappal díjmentesen

12014 Buckeye Road

Longacre 7524

2728 Woodhill Road

Cedar 0593

CLEVELAND, OHIO

EGYHÁZI HIREK

PITTSBURGHI GYÜLEKEZET HIREI

IMÁDSÁGOS LÉLEKKEL készül népünk arra a nagy eseményre, melyel az egyházi vagyon adósságmentessé lesz téve. Mortgage égetést határozott el az évi gyűlés a 23-ik évfordulóra, melyet tervszerint június első vasárnapján tartanánk meg. 110 fizető tagnak áldozathozata tette azt lehetővé, hogy az eredeti \$37,000.00 adósság lecsökkent a mai \$3,000 melynek kifizetése célunk júniusra. Akik eddig adakoztak ezen Adósság Égetési Alapra a következők:

1948. februárban adtak:	Pledged	Paid
Tóth Katalin	—	\$25.00
Mr. and Mrs. Paul Szabó	—	25.00
Németh Sándor and Miss Grace Németh	25.00	10.00
Székely György	—	2.00
William Miller	—	5.00
Mrs. Florian Groshardt	—	10.00
Mr. and Mrs. Albert Nagy	—	20.00
Mr. and Mrs. Joseph Nagy, Terrace, Pa.	25.00	—
Mr. and Mrs. William Nagy	20.00	—
Dr. Samuel Gömöry	50.00	—
Alexander Pintér	25.00	10.00
Mr. and Mrs. Sándor Paszkonca	10.00	—
Mr. and Mrs. Henry Cherny	—	10.00
Mr. and Mrs. Joseph Chisey	—	5.00
Mr. and Mrs. Samuel Holeczy	50.00	—

Lutheran World Action legújabb hangos filmjét mutatta be gyülekezetünk március 7-én. A filmbemutató után az Oltár Egylet megvendégelte a jelenlévőket, magyaros süteményekkel és teával. Gyülekezetünk az 1948. esztendőre szintén ki veszi részét a Világ Akció munkájából, amennyiben a reá eső \$250.00 begyűjtését évi gyűlésén elhatározta.

PERTH AMBOY GYÜLEKEZET KÖRÉBŐL

Flisser Ferenc, lelkész

Február 29-én vendégünk volt Nt. Kunos Jenő, kinában működő magyar ev. hittérítő. Üzenete újabb munkásságra buzdította a gyülekezet népét a missziós munkásság támogatásában. Azon a napon tartottuk meg Tanácsosaink tiszteletére is a közvacsorát, melyen a helybeli lelkészek közül többen jelentek meg üzenetet hozván.

Február 3-án megalakult gyülekezetünk fiatal házaspárjaiból a "Friendship Club" — Baráti Kör. Ezen csoport gyűléseit a hónap minden második kedd estjén tartja az iskolateremben. Eddig 35 tagja van ezen körnek. Vezetők a következők: Kardos János ifj. elnök, William Nuheiser alelnök, Prosics Mária jegyző, Pásztor Mária Anna pénztáros, Bodnár József ajtóőr, Hikel Mihály, Kuzma János és Jacko Béla bizottsági tagok.

Mortgage égetésre készül gyüle-

kezetünk, melynek elérésére tagjaink sorában önmegtartóztatási perselyek lettek elhelyezve. A perselyekben befolyt összeget csak a mortgage égetési célokra használjuk fel. Eddig a következő testvérek nyújtották át kiürítés végett perselyeiket: Kardos János \$8.00, Kardos Jánosné \$16.25, Kolossa Károly \$6.45, Kolossa Károlyné \$5.95, Kolossa Gizella \$6.05, ifj. Kolossa Károly \$6.70, Kara József \$12.00. — Többi perselyeinket a husvéti ünnepek alatt fogjuk összeszedni és nyugtázni.

\$24.50 küldött be népünk a németországi magyar ev. lelkészek segítésére.

CLEVELAND WEST SIDEI GYÜLEKEZET HIREI

Február 29-én a clevelandi két gyülekezet presbitériuma közös gyűlést tartott a West Sideon. Foglalkoztak egyetemes egyházi kérdésekkel és helyi közös gyülekezeti problémákkal. A fő téma: "Gyülekezeink egyetemes felelősége" volt, melyhez bevezető előadást a west sidei lelkész tartott.

Oltáregyletünk közel ötszáz dolláros költséggel színpadot végzet a gyülekezeti konyhán s két szelelőt vásárolt az ablakokra. Magán adományból pedig függönyökkel díszítették fel a konyhai ablakokat.

Az európai segélyezést is tovább folytatja az egyház. Ebben az évben 24 csomagot küldtek el részben a németországiak, részben pe-

Gave during the Fund's life:

Mr. and Mrs. J. Kallay és családja	—	75.00
Mr. and Mrs. György Liska	—	100.00
Mr. and Mrs. John Halász	—	100.00
Rev. P. Markovits and family	50.00	25.00
Terney István	—	20.00
A. J. Rick	—	10.00
Mrs. Lajos Szakál	—	50.00
Mrs. Imre Kardos	—	50.00
John Kuczler	—	50.00
Mrs. J. Balogh in memory of son who died in World War II.	—	50.00
Andrew Molnár	—	50.00
Mrs. Sándor Biró	50.00	—
Mr. and Mrs. S. Uhrinyak	—	50.00
Mr. and Mrs. J. Simon, Sr.	50.00	25.00
Joseph Nagy, South Side	25.00	—
Oltár Egylet	—	100.00
Mr. and Mrs. A. M. Bodnar	—	25.00
Mr. and Mrs. Joseph Molnar, Sr.	—	50.00
Mr. and Mrs. William Molnar	—	25.00
Spencer A. Owen	—	50.00
Mr. and Mrs. John Miller	50.00	25.00
Stephen Wargo (Braddock)	—	20.00
Mr. and Mrs. George Takács	—	20.00
John Ohegyi (California)	—	10.00
Fiók Albert	—	5.00
Nemes Pál és neje	—	5.00

dig egy hazai árvaház támogatására. Csupán a postaköltség ez évben 62 dollár és 50 cent volt.

A hétközi böjti istentiszteleteket ez évben szerdán esténként tartjuk s ezzel az egyetemes amerikai szokásra térünk rá az óhazai szokással szemben.

Virágvasárnapján, Nagypénteken és Husvét mindkét napján az ünnepi magyar istentiszteletek keretén belül, mely 10:45-kor kezdődik Urvacsona vételéhez megterítjük a kegyelem asztalát.

Angol istentiszteleteink úgy ünnepeink alkalmával valamint minden vasárnap reggel 9:30-kor kezdődnek.

Vasárnapi Iskolánk 5 tanítóval és egy szuperintendenssel működik s összejeveteleit minden vasárnap 9:30-kor tartja.

KIADÓHIVATAL HIREI

Korábban ment nyomda alá havi lapunk, mivel nyomdászunk, Fiók Albert, mint az **Amerikai Magyar Református Egyesült** első alelnöke, résztvesz az Egyesület országos gyűlésén. Megérdemelt vezetői helyre vállaltotta meg az elmúlt országos gyűlés Fiók Albert testvérét, mert munkássága az amerikai magyar földön mindig szolgálatkész és építő.

A Református Egyesület a testvérsegítés terén előljáró. Evangélikus folyóiratunk is hű segítőt talált az Egyesületben már esztendőnk óta, hirdetés adásban.

Az Egyesület jóindulatát mutatta meg most is, midőn a kiadó személyében meghívta az ERŐS VÁR olvasó táborát a Cleveland, Ohio-ban 1948. március 8-tól tartandó országos gyűlésére. Megtisztelő a meghívás s hiszem sok barátot talál ott havi lapunk is a gyűlés ideje alatt.

Ha a számok beszélni tudnak, akkor a Református Egyesület nagy gyűlésére adott pénztári jelentés sokat mond. 1944-től az Egyesület vagyona \$1,154,565.56 emelkedett a \$3,244,476.44 magaslatra. — Beszélő számok ezek, melyek amerikai magyar életünk egyik szépen fejlődő intézményéről beszélnek.

Szolgáltatunk a németországi magyar menekült evangélikusokért szíves fogadtatásra talált. Bizonyítja ezt a következő pár sor melyet olvasóink irtak Németországból: "Hálás köszönettel vettem az ERŐS VÁR karácsonyi számait... hacsak egy eshetőség van rá, légy szíves azt továbbra is címre küldeni..." "Az ERŐS VÁR nagy forgalomban van errefelé, éppen a múlt héten találkoztam egy régebbi számmal, amely szintén tőlem ered, — de nem ismertem rá, annyira össze volt gyűrve a készítő-kézig való utazástól..." — Ezen missziós munkánk csak akkor tudjuk tovább folytatni, ha minden amerikai magyar olvasónk pontosan rendezzi előfizetését.

Több olvasónk kérésére, hogy pontosan jelezzük a lap lejártának idejét a címszallagom csak azt közölheti a kiadó, hogy mindaddig amíg több előfizetőnk nem lesz, körülményeink nem engedik meg, hogy jelenlegi címző készülékünket átváltoztathassuk. Az elmúlt hónapok alatt többször gondolt arra a kiadó, hogy más rendszert vezessen be, de az legalább \$150.00 befektetést jelentene. Ha olvasóink közül akad olyan testvér, aki képes lenne a közös evangélikus munkáért ilyen áldozatot hozni, nagy szolgálatot hozna magyar Sionunkért. Emlékezőnk képpen szívesen vennénk ilyen áldozatot.

Akik előfizettek az elmúlt hónapban:

Cleveland, East Side: Trenka László \$3.00, Pursch Károly \$1.50.
Dayton, Ohio: Bakó Julia \$3.00.

Detroit, Mich. Molnár Gyula lapképviselőnk utján: Kánai László \$1.50, Pusztay István \$2.50, Németh Kálmánné \$1.50, Szedély Gyula \$2.50, Roznay István \$4.00, Szász György \$2.00, Nt. Vajda Zoltán \$1.50, Farkas Imre \$1.50.

Bethlehem, Pa.: Gergár István \$2.00.

FISHER AND OWEN FUNERAL DIRECTORS

A pittsburghi magyarság
temetkezés-rendezői

126 Hazelwood Ave.
PITTSBURGH 7, PA.

SPENCER A. OWEN
tulajdonos

Phone: HAZel 1165

MELrose 5814

PAULINE H. PAPP

The Metropolitan Casualty
Insurance Co. megbizottja
Mindenféle biztosítást a legelő-
nyösebben szerezhet be általunk.
Irodánk nyitva reggel 9-től
délután 5-ig.
4004 Lorain Ave.
CLEVELAND, OHIO

MÉSZÁROS PATIKA

MAGYAR GYÓGYSZERTÁR
Levéltre magyarul válaszolunk.

4753 Second Avenue
PITTSBURGH - HAZELWOOD

Phone: JACKson 4449

Mészáros András, gyógyszerész

West sidei házak és telkek
vételét és eladását lelkiismeretesen végzi a közismert

KLAREICH - KÁDÁR REALTY COMPANY

3717 LORAIN AVE.
Cleveland, Ohio
Telefon: 1262

Telefon: VI. 1-2353

JOHN K. SZŐLLŐSY

FUNERAL DIRECTOR

Vizsgázott Balsamozó

8027 W. JEFFERSON AVE.
Detroit, Michigan

MELrose 5814

PAPP MIKLÓS

ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
a W. S. Ev. Egyház ügyésze.
Mindenféle jogi kérdésben
készséggel szolgálja
a magyarságot.

4004 Lorain Ave. Cleveland, O.

"AZ AMERIKAI MAGYARSÁG
ERŐS VÁRA SZÍVES
SZERETETTEL KÖSZÖNTI
E LAP
OLVASÓIT"

Verhovay Segély Egylet

436 FOURTH AVENUE

Verhovay Building

PITTSBURGH 19, PA.

★ 1848 ★

★ 1948 ★

"Én bízom hazám jövőjében, mert tudom, hogy azt megérdemli."...KOSSUTH LAJOS...WASHINGTON, 1832

"A SZABADSÁG ESZTENDEJE"

nevet viseli az Úr 1948. éve a mi számunkra, akik hiszünk Istenben, megbecsüljük multunkat és bizunk abban, hogy "lesz még egyszer ünnep a világon," és felépül a mi ó-hazánk is Kossuth szellemében.

Helye van közöttünk minden olyan magyarnak, akit korunk viharai jobbra-balra nem ingatnak; aki meg tud állani a krisztusi erkölcsiség, igazi demokrácia és tiszta házaszeretet magaslatán.

Ilyen vagy, testvér?

Hivunk!

Várunk!

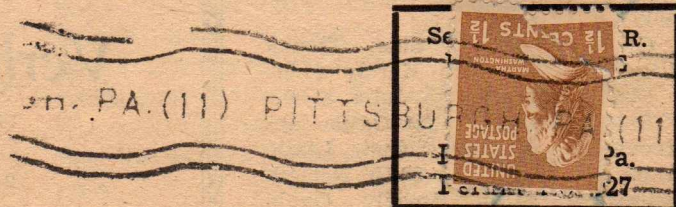
„Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk!”

AZ AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYESÜLET

1726 Penna. Ave., N.W., Kossuth Bldg., Washington, D.C.

Hungarian Lutheran Monthly
161 Hazelwood Ave.
Pittsburgh 7, Pa.
Return Postage Guaranteed

Ev. Theologusi Hallgatók Ifj. Kore
Sopron,
Hungary